

No he sabut mai d'una manera prou clara com em pervingué en herència aquella petita casa. El fet, veritable ~~adverni~~ ^{adverni}ment per a mi, em fou explicat voltat de conceptes legals tan complicats que no en vaig comprendre, de bon tros, el mecanisme. De fet, el present em venia d'una parenta llunyana, a qui jo no recordava haver vist més que una sola vegada. Guardava el record d'haver-la vista, però no pas la imatge d'ella mateixa. Considerava la casa com un present del cel.

Era la més alegre i segurament la menys important d'un carrer secundari de poble. Tenia planta baixa i un sol pis, i arribà a les meves mans exactament com l'havia deixada la meua parenta, la mi santropia de la qual i la seva solteria heròicament sostinguda lliuraren el patrimoni de dispersions, de la qual cosa només tenia motius

per alegrar-me.

A la primera visita, la casa em sorprengué per algunes singularitats que, en el transcurs del temps, arribaren a fixar-la en la memòria de les coses «meves» amb un color únic, ~~extrany~~ a tot el que em pertanyia. Plena de robes brodades, labors, puntes fines i fundes (prodigades incansablement), la casa era massa petita per a conténir el fruit dels ocis d'una soltera desvagada. I ~~ad~~ més, quelcom més excepcional: de dalt a baix, ni en les habitacions més imprescindibles, ni en les que no ho eren tant, no hi havia un sol rellotge; endebades vaig cercar sota els coixins, mirar minuciosament totes les labors la utilitat de les quals se'm feia menys comprensible. Ni en els calaixos, ni en les parets ni repises, enlloc, com hedit, ^{no} era possible trobar un rellotge. Em va semblar, aleshores, que la meva parenta, la coqueteria de la qual havia omplert de llaços i de randes tota cosa susceptible d'aguan-

tar-los (aguantar-los materialment, només) no havia pogut tolerar la presència de quelcom que a cada cop de molla, a cada voltar de rodes, li palesés la seva destrucció i l'allunyament inexorable i definitiu de totes les coses que li eren cares. «Ella», pressentint-se peça de museu, havia volgut crear tot un museu de peces delicades, que la em marquessin dignament. I allí quedava el marc, únicament, absurd per la desaparició del seu suport, de la seva raó d' ésser.

★ A desgrat de portar a la butxaca una serie de raons legals que em feien amo de tot allò, obria cada porta i furejava cada recó sentint-me lladre, tement veure'm sorprès d'un moment a l'altre per algú que tingués més drets, més dels que poden concedir els homes i les seves lleis, sobre les coses que em voltaven.

Al pis superior vaig descobrir la «seva» cambra. Hi havien acumulades totes les petites coses que no cabien a les ~~demés~~

alby

habitacions, i el seu aspecte bigarrat, que com a espectador m'hauria fet somriure indulgentment, com a protagonista (poc a poc m'hi sentia incorporat, com si en lloc de prendre possessió d'aquells objectes, ~~ni~~ ells prenguessin possessió de mi) m'impressionaren fortament. De bon principi, em vaig asseure davant d'un "secretaire", situat ~~a~~ prop d'una finestra; reposant allí, mirant aquella finestra carregada de cortines i d'aditaments engorrosos, vaig sentir una angoixosa opressió. M'ofegava, i enfonçant els dits en aquell tou de roba neta, verge, vaig cercar el mecanisme que obria la finestra. Va entrar un doll de llum que vaig respirar intensament, i així em retornà l'equilibri. M'adonava ~~un~~ que només prevaldrien els meus drets d'hereu, davant de mi mateix i de la llei, mentre totes les finestres de la casa romanguessin obertes. Però no ~~fax~~ em fou possible. Unicament aquella de la cambra d'ella no es tancà mai més, i per allí va entrar, estantí⁶, feble, el meu fur de

propietari. Visiblement, totes les labors conventuals de la casa se n'estremiren.

En aquells moments em va dominar una gran tafane-
ria d'esbrinar el contingut del "secretaire". Era fàcil; la clau,
~~xxxxxx~~ com en tots els panys de la casa (qui havia tin-
gut cura de posar-les-hi?) era al seu lloc. Vaig descobrir l'ine-
vitable diari, i inevitablement ~~xxxxx~~ em vaig posar a fullejar-lo.
La llibreta era ^{relligada} ~~enquadrada~~ amb unes tapes de pell repujada a mà,
labor d'"ella", i closa amb una cinta la llaçada de la qual duia
l'empremta que la mateixa mà havia deixat en tots els llaços de la
casa. No era pas un diari en el sentit cronològicament ampli que
aquesta denominació obliga a suggerir, sinó la descripció d'una è-
poca determinada de la vida de la meva parenta, les incidències
d'una història d'amor. Però mai ^{no} havia suposat que una relació in

^{el dotzenada} gènia i ~~ramplona~~ ^{l'adonament} com aquella ~~-la ramploneria~~ i la ingenuïtat re-
~~quiescent~~ queien únicament en l'estil- em pogués interessar, àdhuc
 commoure, com aleshores; i ara, lluny de temps i de distància, he
 acabat atribuïnt-ho a la influència del medi.

Mentres ~~el~~ llegia, a intervals, em semblà percebre el tic
 tac d'un rellotge, i en abandonar la lectura per a poguer destruir
 d'una manera precisa allò que em semblava un engany dels sentits,
 vaig ^{joir} ~~sentir~~ clarament el soroll metòdic, reposat, d'un cronòmetre.
 Ja he dit que en tota la casa, a desgrat d'haver-los cercat, no
 hi havia vist cap rellotge; per aquest motiu, el tic-tac que podia
 sentir tan distintament ~~se~~ s'emportà tota la meua atenció. Vaig mi
 rar i remirar minuciosament tota la ~~ambra~~ cambra, i no em va ésser
 possible de descobrir enlloc el centre motor d'aquell soroll. I una
 cosa més sorprenent, encara: així que m'apartava del "secretaire",

el tic-tac desapareixia. En conseqüència, la meua inspecció es localitzà en aquell moble, però molt aviat m'havia de convèncer que el «secrètaire» no contenia, no podia contenir cap rellotge. Una mica esverat per allò, i efectivament desgavellat per un conjunt d'impresions incontrolables, pel que tenien d'imprevist en la meua vida, vaig abandonar la casa, tancant la porta d'entrada amb una volta de clau excessivament remarcada, com si temés que tot allò de ~~sensacional~~ sensacional que guardava, pogués escapar-se en una nit, impossibilitat d'esperar un endemà al qual les meves previsions em concedien «a priori» una gran domini de mi mateix. I així fou com la primera vegada que la providència m'oferia un sostre indiscutidament meu, vaig dormir en una fonda de poble, sota teulada d'altri, com m'havia pertocat fins aleshores.

Em van despertar, conjuntament, un gran benestar físic i un soroll agradable que provenia del pati de l'hostal, i dic conjun

tament perquè encara ara, i per pueril que sembli donar tanta importància a tan poca cosa, no he pogut dilucidar exactament a què devia el meu retorn a la vida efectiva. Però si recordo clarament que el primer pensament que vaig coordinar, em proporcionà una gran satisfacció per haver decidit dormir fora de casa meva. I immediatament, el record de la casa esperonà la meva tafaeria per la resta del contingut del diari i pel soroll del rellotge. Aleshores vaig qualificar d'estúpides les meves ~~xxxxxxxx~~ precaucions del dia ~~xxxx~~ anterior, i només em concedia el dret de sentir-me satisfet per la possessió d'aquells béns. Arribat en aquest punt, ho em va costar gens de determinar que tot el referent al tic-tac era una il·lusió.

Desitjava trobar-me, per segona vegada, voltat d'aquelles puntes i randes que m'havien portat a frec del pànic (quina ridicleusa!) i entrar definitivament en possessió de l'herència.

En visitar novament la casa, vaig tenir cura de dirigir-me, desseguida, a la cambra del "secretaire". La finestra estava oberta encara, es clar, i l'habitació era extraordinàriament il·luminada. Apressadament, amb una precipitació injustificada, vaig recomençar la lectura del diari, fins arribar a les pàgines dedicades a la descripció del personatge central, de l'amor d'"ella". El retrat era fet tan delicadament, amb un interès tan gran, que vaig adquirir el convenciment de conèixer, fos quina fos la circumstància que pogués posar-la a la meva presència, la persona retratada. D'una manera tan clara vaig retenir una imatge materialment desconeguda per a mi!

Altra vegada arribà a les meves oïdes, produint-me un gran esbalaïment, el tic-tac d'un rellotge. La direcció d'on venia el so roll em semblà tan concreta, que vaig dirigir-hi la mirada, girant el cap lentament. El reflex del sol en un mirall em ferí els ulls,

obligant-me a executar un moviment instintiu de defensa. Una vegada refet, vaig determinar clarament la posició del mirall; formava part d'un tocador en desús, adossat a una de les parets de la galeria on donava la finestra de la cambra de la meva parenta. No podia dubtar-ne, el soroll venia d'allí, i no pas del moble, sinó concretament del mirall. Vaig ^(passar) ~~salir~~ a la galeria saltant ~~direccionalment~~ per la finestra i comencí a escrutar intensament la imatge reflectida en el ~~mi~~ mirall. En un cos d'edifici arrapat a l'angle de la galeria oposat al mirall (aquest la reproduïa clarament) hi havia una petita finestra, la taca grisa de la qual retallava pàl·lidament, però indubtable, la silueta d'un rellotge. En girar-me, el marc de la finestra se ~~manifestava~~ m'aparegué d'una realitat que em sorprengué absurdament. Jo tenia la seguretat de no haver visitat aquella part de la casa. Per no perdre temps -en realitat perquè era sumament fàcil-, vaig entrar a l'habita-